

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วในประเทศจีนขณะนี้ ถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจเจริญเติบโตมากที่สุดในระดับโลก โดยมีรายงานจากศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีนจากสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง ได้รายงานถึงเศรษฐกิจในประเทศจีนว่า ประเทศจีนมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในรอบทศวรรษที่ผ่านมา และได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจในประเทศจีนอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อธุรกิจขนาดย่อมและธุรกิจชุมชน เนื่องจากประเทศจีนมีนโยบายในการผลักดันภาคธุรกิจขนาดย่อม (SME) ให้เจริญก้าวหน้าและพึ่งตนเองได้ จึงเป็นที่น่าจับตามองว่า จะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจจีนในอนาคต

สินค้าอุตสาหกรรม 60%-90% ต้องใช้แม่พิมพ์ในกระบวนการการผลิต ดังนั้นแม่พิมพ์จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาอุตสาหกรรม เช่นเดียวกับคุณภาพของแม่พิมพ์ที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพของสินค้าที่ผลิตออกมา ในวงการอุตสาหกรรมประเทศเยอรมันเรียกแม่พิมพ์ว่า “King of Metal Production” ดังนั้นการผลิตแม่พิมพ์จึงเป็นกุญแจสำคัญของโรงงาน ส่วนประเทศญี่ปุ่นได้ให้ความสำคัญต่อแม่พิมพ์ว่าเป็นพลังแห่งการขับเคลื่อนสังคม และเป็นความลับของอุตสาหกรรมทั้งหมด อุตสาหกรรมแม่พิมพ์จึงเป็นอุตสาหกรรมเบื้องต้นของผลผลิตมวลรวมประชาชาติ GDP และเทคนิคการผลิตแม่พิมพ์จะเป็นตัววัดระดับการผลิตของประเทศนั้นว่าดีหรือไม่ ในประเทศจีนมีอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นจำนวนมาก เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมในมณฑล Chongqing Xi'an Yunnan เป็นต้น กลุ่มอุตสาหกรรมในมณฑล Yunnan มีประมาณ 90 โรงงาน (郑正元, 云南中小型企业创新研究) โดยมีทั้งโรงงานขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดย่อม โรงงานเหล่านี้ก่อให้เกิดการจ้างงานภายในพื้นที่แต่ละภาค และเป็นที่พักของแรงงานไร้ที่ดินทำกินเป็นจำนวนมาก

นอกจากจะมีธุรกิจในรูปแบบโรงงานแล้วมณฑล Yunnan ยังมีธุรกิจในครัวเรือนอีกด้วย ในความเป็นจริงคนส่วนใหญ่มักเข้าใจว่ามณฑล Yunnan เป็นมณฑลที่เศรษฐกิจยังพัฒนาน้อยเมื่อเทียบกับมณฑลอื่น ๆ ในจีน และแม่พิมพ์เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งของ Yunnan ที่เป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ได้รับการพัฒนา เดิมทีการผลิตแม่พิมพ์ใน Yunnan นั้นเริ่มจากการใช้โลหะไม่แข็งเหล็ก ประกอบกับการใช้เทคนิคการผลิตแบบง่าย ๆ แต่ในปี ค.ศ. 1939 บริษัท 西仪 ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อผลิตแม่พิมพ์ สนับสนุนความต้องการการผลิตของโรงงานในมณฑล Yunnan และต่อมามีปี 1949 ก็ทำให้

เกิดการพัฒนาแม่พิมพ์ในมณฑล Yunnan มากขึ้น มีแม่พิมพ์ใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากด้วยเทคโนโลยีที่นำเข้ามาผ่านบริษัทนี้ อาทิ แม่พิมพ์พลาสติก แม่พิมพ์แก้ว และแม่พิมพ์เครื่องเคลือบ ส่งผลให้คุณหมิงเกิดอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ที่ทันสมัยเป็นระบบมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วโรงงานตั้งอยู่บนถนนชวงจิ่งและเซวี่ยวี่ปา ของคุณหมิง แต่เนื่องจากอุตสาหกรรมด้านนี้รัฐบาลของจีนไม่ได้ให้การสนับสนุนจึงกลายเป็นของเอกชนเสียส่วนใหญ่ ด้วยการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ปัจจุบันระบบการจัดการการผลิตแม่พิมพ์ในมณฑล Yunnan มีระบบระเบียบมากขึ้น ทำงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อีกสาเหตุหนึ่งอาจมาจากการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับมณฑลผู้เจียน ส่งผลให้ได้รับการสนับสนุนพัฒนาต่อกันและกันเป็นอย่างดี แม้กระนั้นอุตสาหกรรมในมณฑล Yunnan ก็ยังล้าหลังกว่ามณฑลผู้เจียนอีกมาก และจากรายงานอุตสาหกรรมที่มีผลประกอบการดีในมณฑล Yunnan พบว่าเป็นอุตสาหกรรมบุหรี พลังงาน ถ่านหิน น้ำปลาป่า โลหะ เคมี และเหล็กกล้า เรียงตามลำดับ ซึ่งเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ไม่ได้ติดอันดับต้น ๆ ของรายงานดังกล่าวเลย และนั่นเป็นสาเหตุที่ชี้ให้เห็นว่าอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ใน Yunnan ยังต้องการการพัฒนาอีกมาก เพราะเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐานของธุรกิจอื่น ๆ ในอนาคต

กรณีศึกษาโรงงานผลิตชิ้นส่วนแม่พิมพ์โดยทั่วไปพบว่า การคิดต้นทุนของโรงงานผลิตยังใช้ระบบต้นทุนแบบเดิม (Traditional Costing System) ทำให้ผู้บริหารไม่ทราบข้อมูลต้นทุนการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนหรือกิจกรรมของการผลิต จึงเป็นเหตุให้คิดต้นทุนได้ยากลำบาก และไม่สามารถจัดการกับต้นทุนแฝงที่เกิดขึ้น ปัจจุบัน โรงงานผลิตแม่พิมพ์ทางตอนใต้ของจีนมีการแข่งขันกันสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจัดการจึงควรทราบต้นทุนการดำเนินการที่แท้จริง เพื่อที่จะสามารถปรับตั้งราคาได้อย่างเหมาะสม และสามารถนำไปปรับใช้ในการลดต้นทุน หรือกำจัดกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดมูลค่าได้ เพราะหากมีกระบวนการส่วนใดส่วนหนึ่งดำเนินงานไม่ปกติจะส่งผลให้ได้ผลผลิตต่ำและทำให้ค่าใช้จ่ายมากขึ้น เช่น ฝ่ายออกแบบการผลิตแม่พิมพ์ของโรงงานขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตด้วยคอมพิวเตอร์ ก็ทำให้ธุรกิจนั้นต้องใช้เวลาที่มากขึ้นในการผลิตหรืออาจมีค่าใช้จ่ายที่สิ้นเปลืองมากขึ้นจากการไม่ใช้เทคนิคที่ทันสมัย เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาต้นทุนการผลิตและสาเหตุที่ทำให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงงานผลิตชิ้นส่วนแม่พิมพ์ไม่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้บริษัท คุณหมิง Yierong ยางและพลาสติก จำกัด ในตอนใต้ของประเทศจีนเป็นกรณีศึกษาตัวอย่าง พร้อมทั้งเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทฤษฎี แนวคิดและวิธีการคิดต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity Based Costing: ABC) ที่ใช้ในโรงงานผลิตแม่พิมพ์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของขั้นตอนการผลิต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ทฤษฎีต้นทุนฐานกิจกรรม (Activity - Based Costing)
2. แบบสอบถาม (Questionnaire)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ได้ข้อมูลต้นทุนที่เกิดขึ้นถูกต้องและใกล้เคียงความเป็นจริง จนสามารถรู้ถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการผลิตของโรงงาน
2. ทำให้เกิดแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด